

Ақийда дарслари (192-дарс). Инсон жисмида қандай моддалар бор?

19:00 / 01.08.2022 5629

Аллоҳ таоло Бақара сурасида шундай марҳамат қилади:

نَمَنَّاكَ وَرَبَّكَ تُسَبِّحُكَ وَسَبِّحُوا بِأَسْمَاءِ رَبِّكَ الْأَعْلَىٰ ۚ وَكُلٌّ مِنْهَا لَكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا حُكْمٌ ۚ وَإِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ جَاهِلٌ بِالَّذِي رَزَقَهُ اللَّهُ مِنْهُ وَإِنَّكَ لَآتِيهِمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۚ

«Эсла, фаришталарга: «Одамга сажда қилинглар!» дедик, бас, сажда қилдилар, фақат иблисгина бош тортди, мутакаббирлик қилди ва кофирлардан бўлди» (34-оят).

Фаришталарга Одамга сажда қилишни буюриб, Аллоҳ унга улкан мартаба ато этди. Аммо бу сажда ибодат учун эмас, балки Одамни – Аллоҳнинг улуғ ижодини табриклаш маъносида эди.

Аллоҳ таоло Ҳижр сурасида:

نُّؤَسِّمُكُمْ بِأَسْمَاءِ الْأَنْقَلَابِ وَالْأَسْمَاءِ الْأَنْقَلَابِ وَالْأَسْمَاءِ الْأَنْقَلَابِ

«Батаҳқиқ, инсонни қуруқ лойдан, ўзгартирилган қора балчиқдан яратдик», деган (26-оят).

Ушбу оятда инсон аслида тупроқдан қорилган лойдан яратилганига далил келмоқда. Ҳозирги замон илми ҳам инсон танасида тупроқда мавжуд барча моддалар борлигини тасдиқлади.

Бу оятда зикр қилинган ҳолни тафсирчи уламоларимиз икки хил таъвил этганлар:

1. Инсонни Аллоҳ таоло балчиқ-лойдан ясаб туриб, чертса овоз чиқарадиган даражада қаттиқ ҳолга келганидан кейин жон киргизган.
2. Аллоҳ аввал чертса овоз чиқарадиган даражадаги қаттиқ тупроқ – лойни олиб, унга сув аралаштирган, сўнгра ўзгарадиган лой қилиб туриб, ундан одам ясаган.

Нима бўлганда ҳам, инсон лойдан, Аллоҳ таоло томонидан ясалгандир. У аслини унутмаслиги керак.

Аллоҳ таоло Роҳман сурасида:

رَّأَىٰ فَلَاكٍ لِّأَصْوَابٍ وَأَسْمَاءِ الْأَنْقَلَابِ

«Инсонни сополга ўхшаш қуриган лойдан яратди», деган (14-оят).

Бу оятда «инсонни» деганда Одам Ато назарда тутиляпти. «Қуриган лой» деб таржима қилган иборамиз оятда «солсол» деб келган. У ҳам лойнинг қотиб, чертса овоз чиқарадиган бўлиб қолган ҳолига айтилади.

Ушбу оятда зикр қилинган ҳолат Аллоҳ таоло Одамни яратишининг турли босқичларидан биридир. Тупроқдан лой қилиниб, уни одам шаклига келтириб, сўнгра руҳ киритилган.

Қуръон таъкидлашича, инсонни йўқдан бор қилган зот уни тупроқдан яратган Аллоҳдир. Ҳозирги замон илми ҳам буни тасдиқламоқда. Илмий тажрибаларда исботланишича, тупроқда қандай моддалар бўлса, инсон жисмида ҳам ўша моддалар бор экан. Тупроқда карбон, кислород, фосфор,

азот, калций, хлор, темир, мис, йод, алюмин каби йигирма хил модда бор бўлса, худди шу моддалар инсон жисмида ҳам бор.

«Сунний ақийдалар» китоби асосида тайёрланди